

6. Інтернет асоціація України: Показатели интернет-аудитории в феврале 2017 года 2017 Режим доступу: <http://inau.ua/news/pokazately-yinternet-audytoryy-v-fevrале-2017-goda>

7. Нестеренко М. Створюємо сайт для інтернет магазину і обліковуємо витрати / М. Нестеренко // Податки та бухгалтерський облік: журнал 2015 №101 С. 4. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2015/december/issue-101/article-14161.html>

УДК 336.226.11:35.071.5

Верига Ю.А.

к. е. н., професор

професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

м. Полтава, Україна

Прохар Н.В.

к. е. н., доцент

доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

м. Полтава, Україна

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ: ОСОБЛИВОСТІ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Обов'язковість оподаткування доходів фізичних осіб, як суб'єктів господарювання, так і громадян - резидентів України та резидентів податком на доходи фізичних осіб визначається Податковим кодексом України, що пов'язане з формуванням матеріальної основи функціонування суспільства, перерозподілом вартісних пропорцій ВВП і національного доходу між платниками податків і державою та контролем діяльності суб'єктів господарювання – юридичних і фізичних осіб. Надходження загальнодержавного податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів є складовою частиною запровадження в Україні децентралізації влади та підвищення самостійності функціонування територіальних громад.

З 2015 року в рамках децентралізації влади в Україні 794 сільських, селищних та міських рад, до складу яких входять 2015 населених пунктів, добровільно об'єдналися у 159 територіальних громад (рис. 1).

Рис. 1. Об'єднані територіальні громади в Україні за 2015- 2017 р. р. в розрізі областей *

** за даними [http://despro.org.ua/despro/Local%20Budgets%20of%20ACs.pdf]*

Найбільша кількість об'єднаних територіальних громад створена в Тернопільській області – 26, Хмельницькій – 22, Львівській та Дніпровській – по 15. У Полтавській області сформовано 12 територіальних громад, у всіх інших областях – менше десяти. При цьому площа Полтавської області складає 28748 км² та поступається лише Дніпровській, Житомирській, Одеській та Чернігівській областям. Чисельність населення Полтавської області станом на 01.01.2015 р. складала 1448975 осіб, а щільність населення - 50 осіб на км² [2].

На жаль, відсутні статистичні дані відносно кількості працездатного населення Полтавської області у 2016 р., але у структурі доходів загального фонду об'єднаних територіальних громад Полтавської області у 2016 р. податок на доходи фізичних осіб складав 95 млн. грн. або 28 % у структурі доходів, що тотожне освітній субвенції Полтавщині з державного бюджету в сумі 95 млн. грн. (28 %) та майже вдвічі перевищує медичну субвенцію з державного бюджету у розмірі 53 млн. грн. або 16 % у структурі доходів.

Частка інших податків і зборів у структурі доходів загального фонду об'єднаних територіальних громад Полтавської області є значно меншою, а саме: плата за землю – 15 %, акцизний податок – 6 %, єдиний податок – 6 %, інші податки та збори – близько 1 % [2].

Аналіз динаміки власних ресурсів Полтавської області за 2015-2016 р.р. свідчить про їх зростання з 94 млн. грн. у 2015 р. до 190 млн. грн. у 2016 р. або вдвічі за рахунок поповнення місцевого бюджету податком на доходи фізичних осіб. Загалом, наповнення загального фонду об'єднаних територіальних громад Полтавської області податком на доходи фізичних осіб пояснюється ростом мінімальної заробітної плати в Україні та неможливістю застосування до доходів фізичних осіб у 2017 р. переважної більшості податкових соціальних пільг, що узагальнені в табл. 1.

Таблиця 1

Модель обчислення податку на доходи фізичних осіб у 2015-2017 р.р. *

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Мінімальна заробітна плата	1218,00 1378,00	1378,00 1450,00 1600,00	3200,00
Ставки податку на доходи фізичних осіб у відсотках:			
- заробітна плата та інші подібні виплати;	15,0 20,0	18,0	18,0
- дивіденди, нараховані платниками податку на прибуток;	5,0	5,0	5,0
- інші пасивні доходи	20,0	18,0	18,0
Гранична межа доходу для надання податкової соціальної пільги	1710,00	1930,00	2240,00
Податкова соціальна пільга:			
- 100 %	609,00	689,00	800,00
- 150 %	913,50	1033,50	1200,00
- 200 %	1218,00	1378,00	1600,00

* складено за даними [1]

За даними табл. 1 можна дійти висновку про поступове зростання мінімальної заробітної плати в Україні, що впливає на суми надходжень до місцевого бюджету територіальних громад податку на доходи фізичних осіб. Однак, у 2017 р. підвищення мінімальної заробітної плати відбулося лише один раз на рік, що не гарантує поступового зростання платоспроможності населення. Звертає на себе увагу також той факт, що ставки податку на доходи фізичних осіб від заробітної плати у 2016-2017 р. не були прогресивно зростаючими залежно від рівня доходів резидентів та нерезидентів. Крім того, у 2017 р. перший раз за період існування податкових соціальних пільг гранична межа доходів фізичних осіб значно менше за мінімальну заробітну плату, що призводить до незахищеності найбільш вразливих верств населення та вилучення до бюджету більшої частки заробітної плати у вигляді утриманого податку на доходи фізичних осіб. Динаміка податкової соціальної пільги за період 2015-2017 р.р. є зростаючою, однак неможливість її застосування навіть до доходів працівників бюджетної сфери зводить нанівець такий принцип податкового законодавства, як соціальна справедливість.

Отже, проведене дослідження запровадження децентралізації влади в Україні загалом, та на Полтавщині, зокрема, дає підстави для наступних висновків:

- об'єднання громад дозволило збільшити власні доходи місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад на 1 жителя. В Полтавській області цей показник у 2016 р. в порівнянні з 2015 р. зріс в середньому на 600 грн.;

- децентралізація влади забезпечує фінансування капітальних видатків, що є більш необхідними та економічно обґрунтованими на певних територіях;
- запровадження прогресивного оподаткування доходів фізичних осіб в Україні забезпечить більшу частку надходжень до місцевих бюджетів;
- встановлення економічно обґрунтованої межі заробітної плати для отримання податкової соціальної пільги забезпечить практичну реалізацію принципів податкового законодавства, таких як соціальна справедливість та нейтральність оподаткування.

Список використаних інформаційних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Спосіб доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
2. Децентралізація: місцеві бюджети 159 об'єднаних територіальних громад [Електронний ресурс]. – Спосіб доступу: <http://despro.org.ua/despro/Local%20Budgets%20of%20ACs.pdf>.

УДК 657

Вжос Н.В.

студентка гр. ОА-41

напряму підготовки «Облік і аудит»

Національний університет «Львівська політехніка»

м. Львів, Україна

Воськало В.І.

к.е.н.

доцент кафедри обліку та аналізу

науковий керівник

Національний університет «Львівська політехніка»

м. Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТЕПЛОПОСТАЧАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Для забезпечення централізованого теплопостачання міст використовують теплоелектроцентралі (ТЕЦ), що одночасно виробляють тепло і електроенергію (комбіноване виробництво) та центральні котельні. Теплова енергія вимірюється в Гкал і споживається в містах для: технологічних процесів на виробництві, опалення та вентиляції будівель виробничого призначення, побутових потреб. Господарська діяльність з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії підлягає ліцензуванню в порядку, встановленому законом. Більшість підприємств теплопостачання відносяться до комунальної форми власності. Лише мала частина генерувальних підприємств знаходиться в приватній власності або орендується приватними структурами. Для